

POLAK WE FRANCJI

Le Numéro : 50 centimes.

Numer : 50 cts.

" LE POLONAIS EN FRANCE " — Journal hebdomadaire

Przed płacone Francji :

Cena numeru.... 50cts

Miesięcznie..... 2fr.50 cts

Po za Francją w Europie :

Rocznie..... 48 fr.

W Ameryce :

Rocznie..... 3 dol.

Pismo poświęcone

sprawom religijnym, społecznym i ojczystym

Wychodzi w każdą niedzielę

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW KATOLICKICH

Adres Redakcji i
Administracji

263 bis, rue Saint-Honoré
PARIS (1er arr.)

Nr. czeku 97067

Telefon : Richelieu 90-40

PARYŻ

NIEDZIELA 17 MARCA 1929

Rok. VI — N° 11

MORALNE ODRÓDZENIE WŁOCH

W tych dniach ukazał się okólnik dyktatora Włoch, Musoliniego, w sprawie walki z niemoralnością we Włoszech. Naród włoski — powiada Mussolini — cechuje względna powściągliwość, parcowitość i zamyślenie porządku. Skłania on się niechętnie do tego rodzaju korzyści, które nie zaspakajają także potrzeb duchowych. Wojna jednak spowodowała, podobnie, jak w innych krajach, także i we Włoszech, to, iż ludzie poczęli zaniedbywać pracę nad urobieniem swego ducha, a ujawniła wśród wszystkich klas i stanów wielką żądzę gromadzenia korzyści materialnych. Temu dążeniu niebezpiecznemu należy wreszcie położyć kres. Tutaj wychowawcy narodu mają bardzo poważne zadania. Lecz również i władze państwowe będą dążyć do tego, aby nastąpiło moralne odrodzenie narodu. Dyktator wylicza następnie najgłówniejsze rodzaje zła, jakie nurtuje w narodzie włoskim w czasach obecnych. Pijaństwo, brudne książki, ograniczenie liczby potomstwa, włóczęgostwo, lichwiarstwo i karciarstwo — oto największe klęski dzisiejszych Włoch. Przeciw tym licznym nadużyciom należy wystąpić z całą surowością

Mussolini, dyktator Włoch.

prawa, a przede wszystkim rząd postawił sobie za główne zadanie zwalczać pijaństwo. Również wydawanie i sprzedawanie złych książek ściga policja włoska nieubłaganie.

Rzecz jasna, że te usiłowania Mussoliniego znajdują całkowite poparcie kościoła we Włoszech. Kościół i państwo pracują zgodnie ze sobą nad podniesieniem ogólnej moralności narodu włoskiego. To też wszyscy, którzy zwiedzają Włochy dzisiejsze, są zdumieni przemianą, jaka dokonała się wśród ludu włoskiego. Ustało łapownictwo i naciąganie podróżnych, nastał ład i porządek. Praca nad moralnym odrodzeniem Włoch zapoczątkowana od kilku lat przez Mussoliniego wydała już pierwszy pomyślny plon. Spodziewać się można, iż dalsza walka ze złem, którą podejmuje dyktator, rzeczywiście doprowadzi naród włoski do wymarzonej przez dyktatora potęgi. Przykład Włoch jest równocześnie przykładem, czego może dokonać zgodna współpraca kościoła i państwa. Niestety nie ma jej we Francji.

Joteł.

Z pobytu Min. Zaleskiego w Lyonie

W dn. 11 marca p. Zaleski, min. spraw zagr. Polski, był gościem Lyonu na międzynarodowych targach. Targi rozpoczęły się tradycyjną mszą św., odprawioną w obecności J. Em. Kard. Morin, arcyb. Lyonńskiego. Pan

min. Zaleski nie był na tej mszy św., gdyż został zaproszony przez tutejszego polskiego duszpasterza, ks. Knapika na nabożeństwo polskie. Kolonja polska była bardzo (Dok. na str. 3-ciej).

NA NIEDZIELĘ PIĄTĄ POSTU

Ewangelja św. Jana VIII. 46-59.

W on czas mówił Jezus rzeszom żydowskim: Kto z was dowiedzie na mnie grzechu? Jeśli prawdę mówię, czemu mi nie wierzycie? Kto z Boga jest, słów Bożych słucha. Dlatego wy nie słuchacie, że nie jesteście z Boga. Odpowiedzieli tedy Żydowie i rzekli mu: Iżali my nie dobrze mówimy, żeś ty jest Samarytan, i czarta masz? Odpowiedział Jezus: Ja czarta nie mam; ale cześć Ojca mego, a wyście mnie nie uczili. A jać nie szukam chwały swej; jest, który szuka i sądzi. Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: Jeśli kto zachowa moję, śmierci nie ogląda na wieki. Rzekli tedy Żydowie: Teraźśmy poznali, że czarta masz. Abraham umarł i Prorocy, a ty powiadasz: Jeśli kto strzeżł mowy mojej, nie skosztuje śmierci na wieki. Izaś ty jest większy nad ojca naszego Abrahama, który umarł? Prorocy pomarli, czym się sam czynisz? Odpowiedział Jezus: Jeśli się sam chwale, chwała moja nic nie jest. Jest Ojciec mój, który mnie uwielbia, którego wy powiadacie, iż jest Bogiem waszym; a nie poznaliście go; ale ja go znam. I jeśli bym rzekł, że go nie znam, będę podobnym wam kłamcą. Ale go znam i mowy jego strzegę. Abraham, ojciec wasz, z radością żądał, aby oglądał dzień mój; i oglądał i weselił się. Rzekli tedy Żydowie do niego: Pięciudziesiąt lat jeszcze nie masz, a Abrahamaś widział? Rzekł im Jezus: Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: pierwszej niż Abraham się stał, jam jest. Porwali tedy kamienie, aby nań ciskali. Lecz Jezus zataił się i wyszedł z kościoła.

«Nim Abraham był, Ja jestem.» Kto tak może powiedzieć, jaki człowiek może sobie przypisać wiekiusłość? Aby tak się wyrazić, trzeba być albo szaleńcem na skutek pychy lub rozstroju umysłowego, nie wiedzącym, co bredzi — tym rzecz prosta, P. Jezus nie jest, bo, jak świadczy Ewangelja, najzacieklejsi Jego wrogowie podziwiali Jego mądrość: «nigdy człowiek nie mówił, jak ten człowiek» i cała ucywilizowana ludzkość podzielała to zapatrywanie, — albo też Bogiem posiadającym pełnię bytu. Tym jest właśnie P. Jezus, Wiekuisty Syn Boga Wiekuistego. U Boga zaś całe istnienie jest skupione w jednym wiekiuscie teraźniejszym momencie, przeszłości ani przyszłości niema. Dlatego Mojżeszowi pytającemu się Boga o Jego imię, Tenże je daje, jako źródło bytu zawsze dlań obecnego: «Jestem, który jestem» (Wyjście, III). W swym drugim psalmie Dawid opiewa rodzenie się Chrystusa, swego potomka w czasie, z Boga w wieczności: «Tyś mój Syn, mówi Jehowa do Chrystusa, Ja Ciebie dzisiaj zrodziłem», dzisiaj to znaczy w wiekiuskiej teraźniejszości. Wreszcie P. Jezus o Sobie mówi: «Nim Abraham był, Ja jestem» — jako dowód, że podziela wiekiusłość swego Ojca w niebiesiach i że wszystko jest Mu obecne.

Syn boży i Syn człowieczy — tajemnica dwóch natur: boskiej i ludzkiej w jednej osobie boskiej P. Jezusa, oto niezwykle podniosłe i radosne źródło rozmyślań dla nas. Słowo stało się Ciałem i mieszkało między nami! Bóg zaspokoił niepokonaną potrzebę serca ludzkiego, by się zbliżyć doń i przekonać się o Jego miłości dla nas. Jego łagodność, słodycz, miłosierdzie tak nas pociągają, taką otuchą nasze biedne serca napęłniają. Całe wieki będą Go podziwiać i sławić, największe umysły ludzkości przed Nim się uchyla. «Znam się na ludziach, powiedział Napoleon, ale Ten jest więcej, niż człowiek. Po mojej śmierci nikt się o mnie nie zatroszczy, Temu zaś nigdy nie zbraknie czcicieli: ze swego grobu On króluje.»

«Miłość bez granic jednych i, niestety, również nienawiść bez granic drugich schodzą się w tej jedynej wyjątkowej postaci dziejowej: wynosząc Ją ponad ogół ludzkości i świadcząc o Jej boskości», głosić będzie O. Lacordaire w swem słynnym kazaniu o Chrystusie.

Skąd się bierze ta smutna nienawiść do Syna bożego, miłości nieskończonej, którą tak dyszą Żydzi, jak świadczy dzisiejsza Ewangelja i dzieje ludzkości? Wszak to dla nich przedewszystkiem P. Jezus przyszedł, im był zwiastowany przez ich proroków, z ziemi ich nie wyszedł, w świątyni ich się modlił, sam wreszcie o Sobie mówił, iż został wysłany: jeno do owieczek, które się zbłąkały z rodu Izraela. Czyżby P. Jezus, który swoich tak miłował, nie dał im wystarczających dowodów swej boskości? Gdyby tak było, skądby inni, którzy Go nie widzieli, weń jako w swego Boga Zbawiciela uwierzyli, na rasie, która Go ukrzyżowała, straszliwe piętno bogobójstwa uj-

rzeli, milionami ofiar swe prawo ubóstwiania Go dla zbawienia duszy okupili? Nie, P. Jezus siał cuda wprost niezliczone po swej drodze, sami Jego wrogowie zmuszeni byli to wyznać, ale pychę nasiąkli nie chcieli ubogiemu cieśli z Galilei oddać należnych hołdów, lecz za Jego dobro odpłacili Mu się groźbami, zniewagami, w końcu śmiercią haniebną na krzyżu.

Lecz jeśli wśród swoich P. Jezus nie znajdzie uznania, za to ile wśród obcych, jak to zapowiedzieli prorocy pańscy.

«Ja Ciebie ustanowiłem światłem narodów, aby zbawienie moje doszło do krańców świata», tak mówi Jehowa do tego, Który jest wzgardzony przez naród swój. Władcy się uchyla przed Tobą z powodu Jehowy, świętego Izraela, który Cię wybrał» (Izajasz 49, 6-7).

«Narody, które Ciebie nie znały, przybiegną do Ciebie, z powodu Jehowy, Twego Boga, gdyż on Ciebie wślawił» (Izajasz, 55, 4-5).

Ta niesłyszana zapowiedź stała się oślepiającą wprost rzeczywistością, której jednak wielu ujrzyć nie chce, bo nie są godni życia nadprzyrodzonego i chwały wiecznej. W rzeczy samej, ile dusz ze wszystkich czasów, krajów, warstw społecznych pójdą za P. Jezusem, oddając Mu wszystko, siły, prace, cierpienia, poświęcenie, aż do wstydu swych win, a w końcu nawet i życie. Ilu dobrowolnych apostołów, męczenników, dziewic rzekło się dlań wszystkiego, byleby tylko zachować Jego miłość. «Kto nas oddzieli od miłości Chrystusa, wołają oni za św. Pawłem, czy utrapienie, ucisk, głód, ubóstwo, niebezpieczeństwo, prześladowanie, miecz? Pewien jestem, iż ani śmierć, ani życie, ani Aniołowie, ani Potęgi, ani Mocarstwa, ani teraźniejszość, ani przyszłość, ani moc, ani wysokość, ani głębokość, ani inne stworzenie nie będzie nas mogło oderwać od miłości bożej, która jest w Panu Naszym Jezusie Chrystusie» (Rzym, VIII, 3-5)). Święci pańscy poprostu nie mogli wytrzymać płonącej w nich miłości Jezusa, bo rozsadzała im piersi, prosili Go, aby im zmniejszył ten żar, bo umrą.

«Jezus jest tylko miłością, woła św. Magdalena z Pazzi, miłuje nas do szaleństwa; o Miłości, nie jesteś znana, nie jesteś kochana!»

Na przykładzie świętych pańskich uczmy się miłować P. Jezusa. Wszystko dla Jezusa, niech będzie hasłem naszego życia. I ta miłość Jezusa nigdy nas nie zawiedzie, jest on wiekuistym miłośnikiem naszych dusz, i choćby wszyscy mieli nas opuścić, Jezus nas nigdy nie porzuci, acz może w tem życiu nas doświadczać różnemi próbami. Jeśli zawsze będziemy wierni Jego miłości, i On będzie nam wierny, a gdy przyjdzie ostatnia chwila naszego życia, gdy już będziemy sami w naszym konaniu, wtedy ujrzymy Go wyciągającego do nas swe ramiona i mówiącego: «Wejdz sługo wierny w radość Pańską Twego». Amen.

X. Julian Unsicht.

Przegląd spraw wychodźczych

SPRAWY DUSZPASTERSKIE

Ks. Myszka w departam. Aisne odwiedzi następujące miejscowości:

- 17 marca Soissons. Zebranie Stow. św. Józefa.
- 19-20 marca Cuisy en Almont.
- 20-21 marca Juvigny-Montécouvé.
- 21-22 marca Villemontoire.
- 23 marca St-Quentin — szpital.
- 23-24 marca Gauchy-St-Quentin (święcenie palm).
- 24-25 marca Farguiers.
- 31 marca Soissons.
- 1-2 kwietnia Clermont-les-Fermes.

Porządek nabożeństw w dep. Meurthe-et-Moselle.

- 17 marca Homécourt 6-8.30 spowiedź; 8.30 msza św., kazanie;
- 17 marca Valleroy 10-11 spowiedź; 11 msza św., kaz.
- 17 marca Giraumont 14-16 spowiedź; 16 nieszpory, kazanie;
- 17 marca Jarny 17 nieszpory.
- 18 marca Jarny 7-8 spowiedź; 8 msza św.;
- 21 marca Mancieulles 10-12 katechizm;
- 21 Pont-à-Mousson 14-16 katechizm;
- 23 marca Tucquegnieux 15-19 spowiedź;
- 24 marca Mancieulles 6-8 spowiedź; 8 msza św.;
- 24 marca Tucquegnieux 10-11 spowiedź; 11 msza św., kazanie;
- Trieux 15 nieszpory;
- 25 marca Trieux 7-8 spowiedź; 8 msza św.;
- 26 marca Montiers 7-8 spowiedź; 8 msza św.;
- 27 marca Anboni 7-8 spowiedź; 8 msza św.;
- 28 marca Pont-à-Mousson 7-9 spowiedź; 14-16 kat.;
- 30 marca Piennes 14-19 spowiedź;
- 31 marca Mont-Bonvillers 6-8 spowiedź; 8 msza św., kazanie;

X. Unszlicht.

- 10-11 marca Chalette (Loiret).
- 16-18 marca Baron (Oise).
- 23-24 marca Nangis.
- 24-25 marca Champcenest.

- 25-26 marca St-Martin — Channetron.
- 26-29 marca Troyes (Aube).
- 30-31 marca Provins.
- 31 marca - 1 kwietnia Bray-sur-Seine.
- 1-2 kwietnia Villuis.
- 3-5 kwietnia Bierry-les-Belles Fontaines (Yonne).
- 6-8 kwietnia Nogent-sur-Seine (Aube).
- 8-9 kwietnia Guignes-Rabutin.
- 9-10 kwietnia Coubert.
- 10-12 kwietnia Santeny (S.-et-O.) w projekcie.
- 13-14 kwietnia Sucy-Noiseau (S.-et-O.).

(Dokończenie ze str. 1-szej.)

licznie reprezentowana, z gości dało się zauważyć p. amb. Chłapowskiego z małżonką, min. Arciszewskiego, J. E. biskupa Sevał ze Zgrom. XX. Misjonarzy, biskupa Granger, przedstawiciela arcyb. Lyon. i innych. Po nabożeństwie p. min. Zalewski udał się z swoją żoną na zwiedzanie targów.

O godz. 1 po poł. wziął udział w bankiecie wydanym w wielkich salach ratusza. P. Herriot, mer Lyonu, zwracając się w swoim przemówieniu do gości polskich, przypomniał, że od XVI wieku Polska była reprezentowana na wielkich targach lyońskich. Dzisiejsza obecność przedstawicieli Polski jest więc wznowieniem tej tradycji.

Pan min. Zalewski następnie wyraził wdzięczność za serdeczne przyjęcie i życzył powodzenia w rozwoju targów.

O godz. 3 po poł. ci sami dostojnicy przybyli do uniwersytetu na wielką manifestację zorganizowaną na cześć Polski przez Alliance Française. Wielki Amfiteatr fakultetu medycznego był przepelniony. Na estradzie obok mera Lyonu zasiedli min. Zaleski, amb. Chłapowski i inni. Pan Carre, prezes miejscowej Alliance Franc. powitał dostojników, a p. Herriot wygłosił wspaniałe przemówienie, które było jedną wielką pochwałą dla Polski. P. min. Zalewski odpowiedział w słowach niemiennie pełnych pochwał dla starożytnego miasta Lyonu.

Po przemówieniu p. min. dokonał dekoracji rektora Uniwersytetu, p. Gheusi, orderem «Polonia Restituta». Manifestacja zakończyła się bardzo interesującą konferencją p. Schoell, prof. uniw., p. t. «Kultura francuska w Polsce».

Zjazd opiek polskich w Paryżu

W dniach 2-go i 3-go marca b. r. odbył się w Ambasadzie R. P. w Paryżu Zjazd «Opiek Polskich» pod przewodnictwem p. Radcy Emigracyjnego Dalbora przy udziale delegatki Urzędu Emigracyjnego p. Dr. Marji Balsigerowej. Obecna była również p. Ambasadorowa Chłapowska, przewodnicząca «Opieki Polskiej» w Paryżu.

Celem zjazdu było skoordynowanie form działalności «Opiek Polskich» i ich bliższa współpraca, jak również zebranie materiału dla zaprowadzenia najbardziej celowego i skutecznego systemu pracy.

W zjeździe wzięli udział pp. Konsulowie, na których terenie funkcjonują poszczególne «Opieki Polskie», a więc pp. Konsul Generalny Poznański i p. Samborski (Paryż), p. Brzeziński (Lille), p. Nieduszyński (Strasbourg), p. Wegnerowicz (Marsylja), p. Winiarz (Konsul Honorowy Le Havre) i delegat Konsulatu Honorowego w Bordeaux, ponadto kierownicy, względnie delegaci «Opiek Polskich» z Paryża, Amiens, Caen, Le Havre, Lille, Lyon, Metz, Miluza, Nancy, Toul, Soissons, St-Etienne, Tuluza.

W zasadniczym referacie p. Konsul Samborski zwrócił uwagę na konieczność skoordynowania działalności «Opiek Polskich», oraz zaznajomił zebranych z dotychczasową pracą «Opiek», nakreślając równocześnie system pracy tych instytucji. Poszczególni kierownicy «Opiek» złożyli sprawozdania ze swej działalności oraz obserwacje

dotyczące dziedziny społecznej życia wychodźstwa polskiego we Francji.

Delegatka Urzędu Emigracyjnego podkreśliła charakter działalności «Opiek», pojętej nie jako filantropja, lecz jako ogniwa racjonalnej służby społecznej, sprawowanej w interesie wychodźstwa polskiego we Francji, słabszego gospodarczo i społecznie i oderwanego od gruntu macierzystego.

Program dyskusji obejmował kwestje:

Przechodzenie z pomocą wychodźcom w uzyskaniu pracy; opiekę lekarską, szpitalną, dworcową; opiekę nad matką i dzieckiem; organizację kobiecych klubów i świetlic; opiekę nad dorastającą młodzieżą; współpracę Opiek Polskich z Opieką Więzienną w Paryżu.

W dyskusji uwypakowała się działalność profilaktyczna «Opiek Polskich», które opierając się z jednej strony na układach polsko-francuskich, a z drugiej strony korzystając z nabytego doświadczenia, niosą wychodźtwu pomoc bezpośrednią i pośrednią.

Pomoc pośrednia ma na celu uświadomienie obywateli polskich, rozproszonych po całym terenie Francji o ich uprawnieniach w dziedzinie opieki społecznej.

Po zamknięciu zjazdu uczestnicy zwiedzili «Opiekę Polską» i «Ognisko» przy Opiece w Paryżu, schronisko dla emigrantów, oraz obejrzeli ekspozycję na Powszechną Wystawę Krajową, wystawianą w jednej z sal Biblioteki Polskiej w Paryżu.

Wiadomości z Polski

Rząd polski w obronie zdrowia robotników.

Wtoku inspekcji zakładów przemysłowych na Górnym Śląsku główny inspektor Klott stwierdził zarówno w hutach cynkowych, w prażalniach cynku, w hutach żelaznych itp. rażące braki, które w najwyższym stopniu wystawiają na szwank życie i zdrowie pracujących tam robotników.

Inspektor Klott nakazał natychmiastowe usunięcie niedomagań i zastosowanie się do obowiązujących przepisów, a równocześnie zwrócił uwagę podległym sobie obwodowym inspektorom pracy na jawne z ich strony zaniedbanie, zapowiadając, że wyciągnie z tego odpowiednie konsekwencje.

W połowie marca podejmie p. Klott inspekcję kopalń.

Pierwszy sędzia-kobieta w Polsce.

Asesorem przy sądzie dla nieletnich mianowana jest p. Wanda Grabińska, dotychczasowa aplikantka tego sądu.

Jest to pierwszy nominacja kobiety na sędziego.

"Biskupi" marjawiccy kowalski i Feldman drugi raz przed sądem.

Przed sądem apelacyjnym w Warszawie stawali duchowni marjawiccy: Kowalski i Feldmann, oskarżeni o dokonanie aktu samowoli, przez usunięcie z mieszkania byłej marjawitki M. Kazimierskiej. Kowalskiego skazano na 600 złotych grzywny, Feldmanna na 500 zł.

Wielka manifestacja

ku czci Ojca św. w Poznaniu.

Z Poznania telefonują: Wczoraj aula uniwersytetu poznańskiego była widownią wspaniałej manifestacji katolickiej. Oto z okazji jubileuszu siedmioletnia wyboru Ojca św. Piusa XI, oraz z okazji wskrzeszenia państwa Kościelnego, urządził Zarząd główny Ligi katolickiej pod protektorem J. E. księdza kardynała Hlonda uroczystość papieską. W uroczystości tej uczestniczyli przedstawiciele wszystkich władz państwowych, samorządowych i komunalnych z woj. Borkowskim na czele. Akademię otworzył p. Pawlak odegraniem psalmu na organach, poczem prof. Paweł Gantkowski, prezes Ligi katolickiej, wygłosił głębokie w treści przemówienie. Na dalszy

program złożyły się popisy chóru katedralnego pod dyrekcją ks. Gieburowskiego, oraz gra na organach p. Pawlaka. Zapowiedziane przemówienie ks. kard. Hlonda z powodu choroby kardynała musiało być niestety odwołane.

Papież Pius XI. zamierza odwiedzić Polskę.

Prasa donosi z Rzymu, że w kołach zbliżonych do Watykanu obiega pogłoska, że papież Pius XI, po powrocie z Medjolanu, Monte Cassino i Lourdes, zamierza również odbyć podróż do Austrii i Polski — przy czem właściwym celem tej podróży będzie Jasna Góra w Częstochowie.

Męczeńska śmierć kapłana polskiego w Bolszewji.

Niedawno zostały ujawnione szczegóły okrutnej śmierci, jaką poniósł we wsi Wczorajsze, okr. kijowskiego, ksiądz polski, ś. p. Mazulewicz. Trzeba tu zaznaczyć, że wypadek powyższy był długo ukrywany przez bolszewików, którzy pilnie uważali, aby nie przedostał się on do wiadomości ogółu, a tem więcej za kordon. I tylko dzięki temu, że miał ktoś sposobność rozmawiać z naocznym świadkiem męczeństwa ks. Mazulewicza, mogą czytelnicy dowiedzieć się tych okropnych szczegółów śmierci zacnego kapłana-staruszka, któremu nie danem było złożyć swych kości w ojczystej ziemi.

Oto pewnego dnia, oficerowie czerwoni zajęli mieszkanie księdza, usuwając jego samego do jednego z miejscowych gospodarzy. Po paru dniach urządzili sobie obfitą libację, połączoną z orgiami erotycznymi.

W czasie tej orgii kazali przyprowadzić księdza, ubrali następnie staruszkę w kostium błazna i kazali mu tańczyć. Pod groźbą wyciągniętych rewolwerów, nieszczęśliwy musiał usłuchać ich rozkazów, ku uciesze zgromadzonych zbirów i ulicznie tak długo, aż padł zemdlony.

Wówczas ułożono go na kanapie, przyprowadzono do przytomności, wlano mu przemocą wino do gardła i kazano dalej tańczyć.

Nieszczęsny staruszek, oszołomiony i półprzytomny, musiał znowu usłuchać rozkazu i na nowo zaczął pisać po izbie.

Wówczas posypał się na niego grad kulaków i nahańców, a nawet kluto go bagnietami. Lecz tańczyć musiał dalej, dopóki znowu nie zemdlął. Wtedy ocuciono go i znowu powtórzył się ten piekielny taniec. Trwał on tak długo, aż męczeński staruszek padł martwy.

Ciało jego wyniesiono do piwnicy, gdzie przeleżało kilka dni, poczem zostało zabrane przez kilku miejscowych Polaków i pochowane w największej tajemnicy przed władzami.

Ks. W. Rogaczewski.

Wrażenia i wspomnienia z pielgrzymki do Ziemi Świętej

(Ciąg dalszy)

«Tu księża widzą stróżów bazyliki» — tłumaczy Ojciec. Oni rano otwierają drzwi od Kościoła, a wieczorem je zamykają. Klucze od bramy należą do nich. «Byłby czas, żeby ich nareszcie wyrzuceno z tego przybytku Pańskiego» — zauważyłem.

«Oczywiście, odpowiada Ojciec, chcieliśmy korzystać z porażki Turków po ostatniej wojnie i odebrać im klucze, ale można co przeprowadzić wobec oporu schyzmatyków? Nic nie możemy przeprowadzić na korzyść bazyliki, osobiście w chórze, który do wszystkich trzech wyznań należy z powodu sprzeciwu innych. Ojciec nam objaśnia wszystkie rzeczy szczegółowo.

Bazylika mieści w sobie trzy sanktuarja, mianowicie grób, kalwarię i miejsce odnalezienia Krzyża św. przez św. Helenę. Te trzy świętości są dziś pod jednym dachem. Raz kiedyś stanowiły one osobne kaplice, w których się modlono. Od czasu wypraw krzyżowych są one połączone w jedną. Tu zaraz na przodzie, gdzie jest ta płyta marmurowa, nad którą się palą lampki i rzucają blask blady na nią, to oznacza miejsce, gdzie ciało Jezusowe po zdjęciu z krzyża zostało złożone i namazane, zanim je złożono w grobie. Idziemy całować kamienną płytę. Odpust zupełny dla tych pielgrzymów, którzy w pobożności się do niej zbliżają. Odład na prawo po schodach z lewej i prawej strony wchodzi się na kalwarię, na lewo do grobu. Odległość od kalwarii do grobu świętego wynosi 25 metrów. T się zgadza z podaniem w piśmie świętem, gdzie jest mowa o tem, że obok miejsca, gdzie ukrzyżowano Jezusa, był ogród, a w nim nowy grób, który należał do Józefa z Arymatei... tam złożono ciało Jezusa.

DROGA KRZYŻOWA

Grób był początkowo otwarty i oglądać było można skały, gdzie ciało Jezusowe spoczywało. Dziś nad grobem unosi się kaplica z czerwonego marmuru. Jest ona podzielona na dwoje. W pierwszym przedsionku, t. zw. atrium, które dziś służy za rodzaj zakrystji, ukazał się anioł niewiastom w dzień zmartwychwstania, w drugim był grób Pański, wykuty w skale. Marmurowa płyta, którą dziś grób jest przykryty, a która równocześnie służy jako ołtarz, gdzie się odprawia mszę świętą, jest na wpół rozłupany, aby zachłanność Turków od niej odwrócić. Obrazy w grobie i lampki wieczne będą utrzymywane przez wszystkie trzy rytę. Po drugiej stronie kaplicy mają kopci swój ołtarz.

Bliżej zakrystji znajduje się ołtarz, poświęcony Marji Magdalenie, który jest wyłącznie własnością katolików. Tu się podług tradycji ukazał Pan Jezus Marji Magdalenie po swoim zmartwychwstaniu.

Przy innym ołtarzu przechowuje się połowę słupa, do którego Pan Jezus był przywiązany podczas gdy Jego biczowano. Widzę, jak Arab z daleka dotyka tego słupa kijem długim, bo rękami dotknąć go nie można, i z wielką czcią go całuje.

Tu w chórze, gdzie ojcowie Franciszkanie odprawiają swoje pacierze konwentualne, jest ołtarz poświęcony Matce Boskiej na pamiątkę ukazania się Pana Jezusa swej Matce w dzień Zmartwychwstania. W zakrystji oglądać można szpadę Gotfryda z Bouillon, pierwszego zdobywcy Jeruzalem w wyprawach krzyżowych, którą dziś Kawalerowie grobu świętego pasowani będą.

«Na dziś zwiedzenie bazyliki nam wystarczy. Kawalerję zwiedzimy inny raz». Pożegnaliśmy się z Ojcem B. i poszliśmy do naszego hotelu.

Ze Świata

Pamiętki po Kościuszcze.

Fundacja Kościuszkowska w Ameryce, rozpoczęła energiczną akcję celem zebrania odpowiednich funduszy na nabycie pamiątek po Kościuszcze, znajdujących się w «The Anderson Galleries» w Nowym Jorku. W skład kolekcji wchodzi słynny portret Kościuszki pendzla Trumbulla, mnóstwo oryginalnych listów, liczna korespondencja do Kościuszki, sztuchy, medale, oraz książki amerykańskie, omawiające postać jednego z największych bohaterów Polski. Zbiory ocenione są na 50.000 dolarów. Część prasy amerykańskiej gorliwie zachęca do zbierania składek, aby drogie te pamiątki nie przeszły w obce ręce.

Tortury więźniów politycznych na Litwie.

Jeden z dzienników niemieckich przytacza opowiadanie pewnego zbiega z więzienia litewskiego. Więzień, członek centralnego komitetu litewskiej partii socjal-demokratycznej, został aresztowany z powodu zdradzenia spisku przez towarzyszy. W ostatniej chwili udało mu się uciec w lasy, w których przebywał przez 18 dni, zdany na własne siły, niby nowoczesny Robinson Kruzoe.

Gdy organizm zbiega osłabł z powodu nazbyt utrudniających warunków, udał się bezsilny i zbolaty do towarzyszy partyjnych, mieszkających w wiosce sąsiedniej. Tej samej nocy aresztowano go powtórnie. Przeżycia, jakich doświadczał więzień w kazamatach litewskich, przypominają najstraszniejsze tortury średniowieczne. Pięjany po całonocnych orgiach kierownik więzienia wymuszał na nieśczęśliwych zeznania biciem, wtłaczaniem ciał między deski i gruchotaniem kości, uderzaniem więźniów o ścianę tak długo, dopóki nie nastąpił krwotok wewnętrzny.

Kilku więźniów śledczy przekupił pewnego G.5zza li.oqD :oe-

Kilku więźniów utraciło na skutek tortur wzrok i słuch, dwóch postradało zmysły.

Wreszcie sędzia śledczy przekupił pewnego młodego więźnia, który, chcąc wydobyć się z kaźni i odzyskać wolność, opowiedział o towarzyszach fantastyczne, zmyślane historie. Na podstawie tych zeznań skazano więźniów na karę 3—15 lat.

Zaledwie kilku więźniów uwolniono dla braku dowodów. Gdy tylko odzyskali swobodę, natychmiast postarali się o uwolnienie towarzyszy. Po długich tarapatkach udało się im uciec z Litwy i przedostać się do Estonii.

Hoover objął rządy.

Dnia 4 marca w Waszyngtonie odbyło się uroczyste wprowadzenie na urząd nowego prezydenta Hoovera. Podczas składania przysięgi 100 samolotów i sterowiec «Los Angeles» krążyły ponad Białym Domem.

Hoover złożył uroczystą przysięgę na stopniach Kapitolu, któremu to aktowi przyglądało się kilkadziesiąt tysięcy ludności amerykańskiej, przybyłej ze wszystkich stron Stanów Zjednoczonych.

Bezpośrednio po zaprzysiężeniu ukonstytuował się nowy kongres.

Na pierwszy piątek naszego postępu w Jeruzalem było w programie naznaczone: Droga Krzyżowa. Po południu tego dnia o godz. 3-ciej wybiera się cała pielgrzymka w skupieniu, na te miejsca święte, po których chodził Pan Jezus z ciężkim krzyżem obciążony.

Droga krzyżowa! Zawsze lubiałem, czy to sam czy też z wiernymi obchodzić te czternaście stacji w kościele, zwłaszcza w czasie wielkiego postu. Przypominają one wszak cały ogrom boleści i męki, które Zbawiciel za nas poniósł, z miłości biorąc krzyż na siebie.

Ile pociechy i ulgi znajdzie ten w swoich krzyżach i cierpieniach, kto z nabożeństwem obejdzie tę drogę krzyżową. Lżejszy nam się staje nasz krzyż, gdy widzimy, jak Pan Jezus daleko cięższy od naszego dźwiga.

Kiedy już każda droga krzyżowa nabożnie odprawiona podnosi nas na duchu i dodaje otuchy do cierpliwego znoszenia naszych krzyżyków, o ile większe wrażenie onosi ten, który w ziemi świętej po tych samych miejscach chodzi, po których chodził nasz Zbawiciel. Nigdy nie zapomnę wrażenia, jakie wywarła na mnie pierwszy raz ta Droga Krzyżowa.

Podług tradycji miała Matka Jezusowa jako pierwsza nazajutrz po Jego śmierci po tych miejscach, po których Jej Syn z krzyżem kroczył, chodzić. Później Aniołowie i uczniowie za Jej przykładem często zwiedzali te stacje. I od tego czasu tysiące i miliony pobożnych pątników kroczyły po tych miejscach. (C. d. n.)

W posiedzeniu plenarnym wziął udział cały korpus dyplomatyczny. Wiceprezydent Daves złożył swój urząd do rąk następcy sen. Curtisa. Następnie zabrał głos prezydent Hoover, podkreślając, że od rozwoju dobrobytu oraz ducha pokoju w Stanach Zjednoczonych zależy postęp dobrobytu i pokoju całego świata. Prez. Hoover podniósł obowiązek Stanów Zjednoczonych współpracy około umocnienia pokoju, a to przez rozbudowę traktatów rozjemczych oraz przez prasę nad rozbudowaniem.

Popołudniu odbyła się wielka parada wojskowa przed Białym Domem. Uroczystość zakończyły ognie sztuczne i bal reprezentacyjny.

Lista utworzonego przez prez. Hoovera nowego gabinetu, została oficjalnie ogłoszona dopiero po ukonstytuowaniu się senatu. Nazwiska nowych ministrów są już jednak dzisiaj znane. Sekretarzem skarbu pozostaje Mellon, ministrem spraw zagranicznych mianowany został Stimson, ministrem spraw wewnętrznych mianowany został Stimson, ministrem wojny Good, marynarki Adams, robót publicznych Davis.

Gabinet ten otrzymał nazwę «gabinetu milionerów», ponieważ każdy jego członek posiada przeszło milion dolarów majątku. Sekretarz skarbu Mellon jest trzecim z rzędu najbogatszym obywatelem Ameryki.

OBCHÓD IMIENIN MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

zorganizowany staraniem Komitetu Porozumiewawczego Stowarzyszeń i Instytucji Polskich w Paryżu, odbędzie się w niedzielę, dn. 17-go marca o godz. 8. 30 wieczorem, w sali Institut Océanographique, 195 rue Saint-Jacques, Paris (5e).

Na program Akademii złożą się przemówienia i część koncertowa.

Wstęp wolny.

Z T-WA MIŁOŚNIKÓW SCENY POLSKIEJ W PARYŻU

W bieżącym miesiącu T-wo Miłośników Sceny Polskiej w Paryżu bierze udział w 7 manifestacjach:

dnia 16-go marca w Vincennes (Amis de la Pologne).

dnia 17-go marca w Lycée Louis-le-Grand (Amis de la Pologne).

dnia 17 marca w Salle Océanographique (Chór).

dnia 21-go marca w Lycée des Jeunes Filles (Amis de la Pologne).

dnia 24-go marca w Aulnay-sous-Bois (Chór).

WALNY ZJAZD DELEGATÓW Z. R. P. WE FRANCJI

Zarząd Główny Związku Robotników Polskich we Francji ogłasza Walny Zjazd Delegatów Z. R. P. we Francji, który odbędzie się dnia 24 i 25 marca br. w Ratuszu w Douai.

Otwarcie Zjazdu nastąpi o godz. 10-tej punktualnie.

KALENDARZ

Marzec ma 31 dni.

17. Niedziela Czarna Patrycjusza b. Getr.
18. Poniedziałek Cyryla Jer. b. dK.
19. Wtorek Józefa Oblub. N. M. P.
20. Środa Archippa.
21. Czwartek Benedykta op.
22. Piątek M. Boskiej Bolesnej.
23. Sobota Józefa Orioli.

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

przy Petersb. sędzie apel.

Jerzy LEWIŃSKI

5, rue Boudreau (przy Opéra) Paris (9e)

Métro: Opéra

Tel. Central 94-37 — 94-66

przyjmuje od 10 do 12 i od 2 do 6 w niedziele od 10-12.

Sprawy karne, cywilne, handlowe i administracyjne. Obrona we wszystkich sądach p. adw. francusk. Pełnomocnictwa. Rozwody. Sprawy ślubne. Tomaczenia Korespondencja w Polsce. Akta rejestralne. Spadki. Naturalizacja. Porady listowne i osobiste.

DOSTARCZAM DO FRANCJI
TANIE CZESKIE PIERZE
BENEDIKT SACHSEL
Lobzy Nr. 346 u Pilzen
CZECHY
(République Tchécoslovaque)

kilogram białego dar'ego 30 fr., lepszego 40 i 50 fr.; miękkiego jak kwap 65 i 75 fr.; najlepszego 90 fr. — Ceny we frankach francuskich Wysyła bezpłatnie i bez cla za załączką pocztową. Opakowanie się nie wlicza. Wymieniam i odbieram napowrót. — Próbką darmo. — Paczki z Czech do Francji są około 14 dni w drodze.

LECZNICA POLSKA W PARYŻU

Urządzona według nowoczesnych wymagań nauki

90, rue Faubourg St.-Martin, tuż obok Gare de l'Est

Métro : Gare de l'Est lub Chateau d'Eau. — Liczne tramwaje i autobusy.

Diatermia, lampa kwarцова, leczenie elektrycznością. Prześwietlanie promieniami Roentgena. CHOROBY WEWNĘTRZNE, REUMATYZM, HEMOROIDY I ŻYLAKI. NIEGOJĄCE SIĘ OWRZODZENIA, CHOROBY WENERYCZNE, tryper szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa. — CHOROBY KOBIECE. — Badanie krwi i moczu.

LECZNICA ODPOWIADA NIEZWŁOCZNIE NA ZAPYTANIE LISTOWNE

Godziny przyjęć : codzień od 9—8-ej wieczorem za wyjątkiem pory obiadowej (12-2) w niedziele i święta od g. 9—12 i od 2—4 po południu w piątek przyjęć niema.

Jeżeli nie możecie osobiście zgłosić się do lecznicy, napiszcie a lecznica, wyśle wam natychmiast wszystkie wskazówki, po przysłaniu znaczka pocztowego (50 ctm) bezpłatnie.
ADRESOWAĆ : LECZNICA POLSKA 90, rue du Faubourg St.-Martin — PARIS X.

Dr. RYPKO i dawn. Dr. VIALARD

POLSCY DOKTORZY SPECJALIŚCI

17, RUE RÉAUMUR, PARIS

Métro : Réaumur-Sébastopol lub Arts et Métiers lub Temple lub République w pobliżu głównych dworców kolejowych.

Nowe i radykalne sposoby leczenia elektrycznością, serum zastrzykami, Choroby weneryczne i dróg moczowych : Syfilis. Tryper, Szankier, Choroby krwi, skórne, niemoc płciowa. Choroby nerwów, serca, płucne, żołądka i brzuszne. Bóle i reumatyzmy, Badanie krwi. Moczu, Ropy i t. p.

Codziennie od 9 rano do 9 wiecz. w niedziele od 8 rano do 3 popłd.
Dla robotników i urzędników ceny niższe.

Mówi się po polsku, francusku, niemiecku.

Lekarz specjalista

96, rue de Rivoli, 96. PARIS —

Métro : Châtelet

Najsławniejsze środki przeciw chorobom wenerycznym mężczyznom i kobiet. Leczy prędko choroby krwi i skóry, syfilis, rzeżączkę. Prędkie leczenie żylaków i wrzodów. Własne laboratorium. Bardzo szybko leczy rozdzęte żyły. — Mówi po niemiecku. Przyjmuje chorych codziennie od 9 do 12 i od 2 do 8, w niedziele od 9 do 12 w pol.

DENTYSTA-LEKARZ

E. M. SMULAR

z paryskiego fakult. medyczn.

Leczenie i usuwanie zębów według najnowszych systemów, bez bólu. Amerykańskie roboty. Złote korony, mostki. Elektryczne sposoby uspakajające bóle i wzmacniające zęby i dziąsła. Dla niezamożnych — wielkie ustępstwa. W wielu wypadkach udzielamy swej zgody na płacenie należności w kilku ratach.

Codziennie od 9 rano do 7 1/2 wiecz. w niedziele do 1 pol.

43, rue de Dunkerque. PARIS

Métro : Gare du Nord, Barbès, Polssonnière. Telefon : Trudon, 42-79.

Polska LECZNICA
UNIVERSELLE

5, rue Euryale-Dehaynin, Paris 19. (na parterze)

Métro : Jaurès. Tramwaje N° 29, 21, 51. Autobus M

OPERACJE, CHOROBY PŁUC, SERCA, ŻOŁĄDKA, SKÓRNE WENERYCZNE, KOBIECE, USZU, GARDŁA I NOSA, PROMIENIE. LABORATORIUM NAJNOWSZE METODY LECZENIA. NIEDAWNO ZOSTAŁ OTWARTY ODDZIAŁ DENTYSTYCZNY.

Przy klinice

b. Naczelný Lekarz 30 p. Str. Kaniowskich
DOKTOR POLSKI

Przy wypadkach przy pracy leczenia darmo
Przyjęcia : w dzień powszednie od 10—12 i od 1—7 popołudniu.
Prócz tego we wtorki i czwartki do 8 w. W niedziele od 9—12 rano.

W REDAKCJI "POLAKA WE FRANCJI" są do nabycia:

Krótki Katechizm Rzymsko-Katolicki (dla dzieci) 4 50 fr.
Historja Święta (dla dzieci) 5 fr.

Najstarszy polski sklep

założony w roku 1909

Bizuterji Zegarków i Instrumentów Muzycznych

ARMAND

Pod Zarządem
Marji Wdzyńskiej

POLECA RODAKOM :

Zegarek doskonale chodzący z 5-letnią gwarancją stalowy lub niklowy	55 fr.
Zegarek, czarny lub niklowy, 15 rubinów	75 fr.
Zegarek, nakręcany co 8 dni, czarny lub niklowy	95 fr.
Zegarek firmy Lip czarny lub niklowy, mechanizm ancre 15 rubinów	145 fr.
Zegarek, srebrny, mechanizm zbardzo staranny	125 fr.
Zegarek, damski, czarny lub niklowy	75 fr.
Zegarek, damski, srebrny, bardzo ładny	95 fr.
Zegarek, srebrny, płaski, bardzo elegancki mechanizm ancre, 15 rubinów	165 fr.
633 Budziki	48 — 38 — 30 fr.
235 Harmonje w najlepszym gatunku, 10 tonów, 4 basy, 31 tonów, 12 basów	425 fr. 21 tonów, 8 basów
248 Harmonijki ustne, Koncertowe, 64 tony, 26 fr. 80 tonów	36 fr.
342 Fonografy	325 fr. 375 fr. 425 fr.
457 Skrzypce w dobrym gatunku, w pudle 200 fr. 235 fr.	265 fr.
304 Przyrząd do ostrzenia brzytwy w futerale	6 fr. 10 fr.
317 Brzytwa w doskonałym gatunku	20 fr. 24 fr. 30 fr.
412 Grzebienie z prawdziwego rogu, mocne	7 fr. 9 fr. 12 fr.
447 Szczotki do włosów	10 fr. 12 fr. 14 fr.
502 Lusterka w niklowych ramkach	18 fr.
201 Mydło do golenia w metalowym futerale	4 fr.
907 Scyzoryk 2 ostrza i korkociąg, cały stalowy	8 fr. 12 fr.
612 Maszynka do strzyżenia włosów	49 fr. 55 fr.
Pędzle do golenia w doskonałym gatunku	6 fr. 9 fr. 12 fr.
Bindy do włosów	4 fr. 6 fr.

Do Każdego zegarka dołączony jest dla czytelników POLAKA WE FRANCJI ładny łańcuszek bezpłatnie. Wysyła się po otrzymaniu przekazu pocztowego (mandat-poste), który nadesłać należy pod adresem ;

ARMAND

4, rue des Archives
PARIS (4°)

Powyższy adres można wyciąć i nakleić na kopertę. — Opakowanie i przesyłka bezpłatnie. — Jeżeli macie trudności z wysyłką pieniędzy to napiszcie do nas nadmienając jaką nam sumę przelać chcecie a dostarczymy wam gotowy przekaz pocztowy który wystarczy oddać na pocztę i wpłacić wymienioną kwotę.

Katalogi wysyłamy bezpłatnie

KLINIKA POLSKA

Lekarze specjaliści dla wszystkich chorób, jako to:

kobiece, wewnętrzne, dziecięce, skórne, weneryczne, oczne, uszne, gardłowe - osowe.

Są specjalne pokoje dla operowanych w naszej Klinice. Operacyj dokonują profesorowie paryskich i polskich Uniwersytetów.

Klinika posiada GABINET DENTYSTYCZNY zaopatrzony w najnowsze urządzenia techniczne: leczy się chore zęby, wstawia się plombę, nowe zęby złote i białe, koronki i mostki.

Dla robotników znaczne ustępstwo i dogodne warunki.

KLINIKA znajduje się :

62, rue de la Rochefoucauld (róg rue Pigalle)

Métro: PIGALLE

Przyjęcia codziennie od godz. 10-12 i od 2-8 wieczór.

W niedziele i święta od 10-12 i od 2-4 ppł.

LEKARZ - DENTYSTA - POLAK

Cabinet Dentaire "MODERNE"

15, rue de la Santé PARIS (13e)

entre batim : 4 ; 3 piętro.

Przyjmuje codziennie od 12-do 10 wieczorem.

W niedziele i święta do 9 do 5 ppłd.

Leczenie ; Plombowanie, wrywanie bez bólu.

Zęby białe sztuczne od 20 fr. Koronki złote

75 fr., ze złota 22 próby. Różne mostki. Zęby

bez podniebienia wieczne. Pełna gwarancja.

POLIKLINIKA POLSKA

143, Boulevard Murat, 143. Métro : Porte de St-Cloud.

Ogólna medycyna i chirurgja. Ultra-fioletowe X-promienie, dialtermja, masaż i elektryzacja. Wypadki przy pracy.

CABINET DENTYSTYCZNY pod kierownictwem b. lekarza Wojsk Polskich. Choroby zębów i jamy ustnej. Zęby sztuczne najnowszych systemów po uniarkowanych cenach. Przyjęcia od 10-ej do 12-ej 1/2 i od 3-ej do 7 1/2. W niedziele i święta od 10-ej do 12-ej.

Pierwsza polska szkoła

SAMOCHODOWA

im. Hallera w Paryżu

35, rue Boissy-d'Anglas
w podwórzu dom 9, 1-sze
piętro. — PARIS-8^e

Telefon Elysées 60-91.

metr. i Nord-Sud : Madeleine i Concorde
Autobus A Cod dworca Gare du Nord.

Jeżeli chcesz polepszyć swój byt, mieć pewny i stały zarobek i nie pracować zadarmo na roli lub na fabryce, ucz się s. oferstwa. Tylko ten fach może Ci zabezpieczyć codzienny kawałek chleba. Nie namyślaj się długo, zgłoś się do naszego biura, lub napisz do nas i my Ci wyślemy odrazu bezpłatnie szczegółowe informacje. Tylko nasza szkoła, która jest najznakomitsza i pełnomocna we Francji i Polsce, może Ciebie wyuczyć w 14 dniach jazdy i mechaniki wraz z przejściem egzaminu i otrzymaniem "Permis de Conduire" i dyplomu Szofera-Mechanika w języku polskim i francuskim, który jest ważny we Francji, w Polsce i w Ameryce i który daje możność do otrzymania dobrej posady. Znajomość języka francuskiego nie jest obowiązkowa.

UWAGA: Uczniom, którzy nie mogą zaraz przyjechać, tym wysyłamy pocztą kurs lekcji teoretycznych. Ci zaś po zaznajomieniu się z tym kursem przyjeżdżają na lekcje praktyczne. Podczas kursu dajemy często uczniom pracę, a po pracy-lekcje Uczniom po zdaniu egzaminu w naszej szkole na Szofera-Mechanika często dajemy posady we Francji i w Polsce polepszając ich byt. Przyjeżdżającym z prowincji, rekomendujemy mieszkanie, od 20 do 25 fr. na tydzień. Zapisy codziennie od 9-ej do 7 i pół. w niedziele od 9-5 wieczorem.

DO WSZYSTKICH CHORYCH!

DOKTOR POLSKI, UDZIELA WSZELKICH PORAD LISTOWNIE ZA DARMO
WSKAZUJE JAK SIĘ NALEŻY LECZYĆ I WYSYŁA ZA ZALICZENIEM POCZTOWEM
POTRZEBNE LEKARSTWA NA PRĘDKIE WYZDROWIENIE ; Objaśnienia daje po polsku.

Wszelkie zapotrzebowania należy skierować pod adresem :

F. PHYTOS, 45, rue de Jussieu. PARIS.

dołączając znaczek pocztowy na odpowiedź.

LEKARZ - DENTYSTA - POLAK

Cabinet Dentaire « MODERNE »

Niniejszym zawiadamiam Rodaków, że przyjmuje codziennie w swoim gabinecie dentystycznym, mieszczącym się w Paryżu przy ulicy :

19, rue Turbigo (Boulevard Réaumur Sébastopol).

Metro : Étienne-Marcel i Réaumur Sébastopol. Tramwaj 6-8.

Godziny przyjęć od 9-2 ppł i od 2-9 wieczór.

W Niedziele i święta od 9-4 ppł.

Wykonuje wszelkie plombę, leczenie i wrywanie zębów bez bólu ; Zęby sztuczne, białe od 20 fr. Złote koronki od 75 fr. Różne mostki (amerykański system bez podniebienia) wieczne nie do wyjmowania ; Złoto gwarantowane.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY « POLEXPRESS »

Jeneralna Reprezentacja Polskiego Biura Podróży «ORBIS»
koncesjonowanego przez Polskie Koleje Państwowe
Reprezentacja Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu 1929 roku.

22, Boulevard des Italiens, PARIS (IXe)

Métro : Richelieu-Drouot.

Tél. Provence, 88-55.

LILLE

ODDZIAŁY

STRASBOURG

« POLEXPRESS » 5 bis, rue François de
Badts. La Madeleine.

« POLEXPRESS » la rue de la Comédie
Strasbourg.

**SPRZEDAŻ BILETÓW KOLEJOWYCH do wszystkich miast Polski i innych krajów.
KUPNO I SPRZEDAŻ ZŁOTYCH, DOLARÓW i innych walut po najlepszym kursie.
POCIĄGI SPECJALNE DO POLSKI PO CENACH BARDZO ZNIŻONYCH**

Paryż-Poznań	275 fr.	Lille-Poznań	275 fr.	Strasbourg-Katowice	247 fr.
Paryż-Warszawa	319 »	Lille-Warszawa	267 »	Strasbourg-Kraków	251 »
Paryż-Kraków	316 »	Lille-Kraków	264 »	Strasbourg-Lwów	278 »
Paryż-Lwów	342 »	Lille-Lwów	290 »	Strasbourg-Tarnopol	296 »

Bilety są sprzedawane do 48 miast w Polsce.

Dzieci do lat 3-ich mają przejazd bezpłatny

Najbliższe pociągi specjalne odchodzą :

Z Paryża, Gare du Nord, dn. 26 Marca

Z Lille, dn. 26 Marca

o godz. 8-ej wieczór.

o godz. 7-ej wieczór.

ze Strasburga dn. 23 Marca 1929

o godz. 5-ej rano.

ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

ZGŁASZAJCIE SIĘ BEZZWŁOZNIE

PARIS,
LILLE,
STRASBOURG,
DOUAI,
OIGNIES,
NOEUX-LES-MINES,
SALLAUMINES,
BARLIN,
BRUAY-EN-ARTOIS,

« POLEXPRESS », 22, boulevard des Italiens.
« POLEXPRESS », 5, r. François de Badts, La Madeleine.
« POLEXPRESS », 39, Vieux Marché aux Vins.
REPRESENTANT BANQUE, Avenue de la Gare.
T. M. OLSZEWSKI.
M. PUDŁOWSKI, 254, rue Nationale.
M. PUDŁOWSKI, rue Nationale, près Cinéma Olympia.
M. KRYSIAK, rue Ferrer.
M. KRYSIAK, 117, rue de la République.

Zapisy będą przyjmowane do dn. 24 Marca.

Po wymianę bonów na bilety

WSZYSCY WYJEŻDŻAJĄCY Z PARYŻA zgłosić się winni do Biura «POLEXPRESS»
22, Boulevard des Italiens, dn. 26 Marca.

WSZYSCY WYJEŻDŻAJĄCY Z LILLE zgłosić się winni do Biura «POLEXPRESS»
5 bis, rue François de Badts, La Madeleine, dn. 26 Marca 1929

WSZYSCY WYJEŻDŻAJĄCY ZE STRASBURGA zgłosić się winni do Biura «POLEXPRESS»
la rue de la Comédie (Place Broglie) dn. 22 Marca wiecz.

**UWAGA: PRZED NABYCIEM BILETU SPRAWDZIĆ NALEŻY CZY POSIADANY PRZEZ
INTERESOWANEGO PASZPORT JEST WAŻNY NA WYJAZD DO POLSKI. JEŻELI PASZ-
PORT JEST PRZEDAWNIONY, INTERESOWANY WINIEN ZWRÓCIĆ SIĘ BEZZWŁO-
CZNIE DO WŁAŚCIWEGO KONSULATU POLSKIEGO, ZAZNACZAJĄC WYRAŹNIE, ŻE
MA ZAMIAR WYJECHAĆ POCIĄGIEM, SPECJALNYM ORGANIZOWANYM PRZEZ
« POLEXPRESS ».**

Stosownie do przepisów kolejowych każdy pasażer ma prawo do zabrania do wagonu
nie więcej niż 2 walizek ręcznych.